


Főoldal > ... > Családi Ügyek, Öröklés > Öröklés > Öröklés > Spain

Öröklés

 Spanyolország

Tartalomszolgáltató:



European Judicial Network
(in civil and commercial
matters)

A tájékoztatók elkészítésében közreműködött az [Európai Unió Közjegyzőseinek Tanácsa \(CNUE\)](#).

1 Hogyan készül a végintézkedés (végrendelet, közös végrendelet, öröklési szerződés)?

Az öröklési jog területén Spanyolországban hét különböző jogrendszer van.

Saját öröklési jogi szabályozással rendelkezik Aragónia, a Baleár-szigetek, Baszkföld, Galicia, Katalónia és Navarra Autonóm Közösség, míg Spanyolország más területein a polgári törvénykönyvben foglalt szabályok alkalmazandók.

Azt, hogy melyik öröklési jogrendszert kell alkalmazni, az elhunyt személy utolsó tartózkodási helye határozza meg. A spanyol állampolgárok esetében a meghatározó tényező az elhunyt személy területi hovatartozása (*vecindad civil*), a polgári törvénykönyvben a területi hovatartozás tekintetében meghatározott szabályoknak megfelelően.

A közös polgári jog értelmében öröklési jogcím végrendelettel biztosítható, mivel főszabály szerint az öröklési szerződés és a közös végrendelet nem fogadható el. A végrendelet lehet:

- nyitott, amelyet közjegyző előtt tesznek, aki megszövegezi azt, és felveszi a közjegyzői nyilvántartásába. Ez a végintézkedés bevett módja,
- zárt, amelyet közjegyző előtt tesznek, de a közjegyző nem ismeri annak tartalmát. Ezt a formát már nem alkalmazzák,
- holográf, amelyet a végrendelező saját kezűleg ír, aláír és keltez. Ez a forma nem szokványos.

A spanyol közös polgári jog tanulmányozható [ezen az internetcímen](#), a spanyol állami közlöny (*Boletín Oficial del Estado*) weboldalán. A szöveg angol nyelvű fordítása [ezen az internetcímen](#) tekinthető meg.

Az említett területi joghatóságok helyi vagy egyedi jogszabályai a végrendeletre vonatkozóan saját előírásokat tartalmaznak, és eltérő, külön típusokat ismernek. Egyes területeken elfogadott a közös végrendelet és az öröklési szerződés.

A helyi vagy egyedi jogszabályok szövege [ezen az internetcímen](#) tekinthető meg.

2 Nyilvántartásba kell-e vetetni a végintézkedést, és ha igen, hogyan?

A közjegyző előtt tett végrendeleteket a közjegyzőnek fel kell vennie az igazságügyi minisztérium által vezetett Végintézkedések Általános Nyilvántartásába (*Registro General de Actos de Última Voluntad*). Amennyiben az örökhagyó végrendelezett, ebben a nyilvántartásban szerepel a legutóbbi végrendelet megtételének dátuma, a korábbi végrendeletek és az a közjegyzői közokirat, amelybe a végrendeletet belefoglalták. Ha a végrendeletet hitelesítő közjegyző beszüneti tevékenységét, a közjegyzői szakmai szervek (*Colegios Notariales*) naprakész

tájékoztatóval tudnak szolgálni arról a közjegyzőről vagy irattárról, ahova a végrendelet került ([a Notaries of Europe honlapja](#)).

Ez a nyilvántartás nem nyilvános, és a végrendelező halála után kizárólag azok a személyek férhetnek hozzá, akik bizonyítják, hogy az örökléshez igazolt jogi érdekük fűződik. A végrendelező életében maga a végrendelező vagy meghatalmazottja rendelkezik hozzáféréssel, illetve cselekvőképtelenség esetén bírósági végzés engedélyezheti a betekintést.

3 Korlátozott-e a végintézkedési szabadság (van-e például kötelesrész)?

A spanyol közös jog a hagyaték, pontosabban az abban lévő vagyontárgyak egy részét kötelesrész formájában bizonyos rokonok számára tartja fenn, a végrendelező által önként tett végintézkedés értékének beszámítása – beleértve az élők közötti rendelkezéseket is –, valamint a tartozások leszámítása után. A polgári törvénykönyv szerint „a kötelesrész a hagyaték azon része, amelyet az örökhagyó nem oszthat fel, mivel ezt a részt a törvény a kötelesrésze jogosultak (a törvényes örökösök) számára tartja fenn.”

Törvényes örökösök a következő személyek:

- szülei és felmenőik tekintetében a gyermekek és leszármazók,
- ezek hiányában gyermekeik és leszármazóik tekintetében a szülők és a felmenők,
- a törvényben meghatározott módon az özvegy.

A gyermekeknek és leszármazóknak járó kötelesrész a szülők hagyatékának kétharmadát teszi ki. Az utóbbiak azonban gyermekeik vagy leszármazóik örökségének növelése érdekében a kötelesrészt alkotó kétharmad részből egyharmadot eloszthatnak. A fennmaradó egyharmad rész szabadon elosztható. Ez a teljes vagyon feletti jog átruházását jelenti, mivel az néhány kivételtől eltekintve *pars bonorumnak* minősül.

A felmenők kötelesrésze a hagyaték fele, kivéve, ha a házastársnak is van részesedése benne, amely esetben a kötelesrész a hagyaték egyharmada.

A nem különvált házastárs részére rendelt kötelesrész felmenők és leszármazók hiányában a hagyatéki vagyontárgyak kétharmadának haszonélvezeti jogát tartalmazza. Ha vannak leszármazók, akkor a kötelesrész a leszármazóknak járó kétharmad rész felének haszonélvezeti joga. Ha csak felmenők vannak, akkor a felének a haszonélvezeti joga, amelyet az örökösök készpénzben is rendezhetnek.

A saját polgári joggal rendelkező joghatóságokban külön rendelkezések határozzák meg az öröklésre jogosultak körét, és mindegyik joghatóságban annak saját jogszabályait kell alkalmazni az egyes esetek ténybeli elemeinek meghatározására.

4 Ki mennyit örököl végintézkedés hiányában?

E kérdést illetően újból emlékeztetni kell arra, hogy Spanyolországban hét öröklési jogrendszer létezik. A közös polgári jogban, ha nincsenek végrendeleti örökösök, a törvény a hagyatékot a következő sorrendben osztja fel: 1. leszármazók; 2. felmenők (e két esetben a házastársat a hagyaték egyharmadának, illetve felének haszonélvezeti joga illeti meg); 3. a nem különvált házastárs; 4. a negyedfokú rokonok (első unokatestvérek); 5. az állam.

Aragónia, a Baleár-szigetek, Baszkföld, Galicia, Katalónia és Navarra Autonóm Közösség polgári joga külön szabályokat tartalmaz ebben a kérdésben. A helyi jogrendszerek a rokonok öröklésének lehetőségén kívül a végrendelező tartózkodási helye szerinti autonóm közösség vagy akár egy meghatározott intézmény öröklésének lehetőségét is ismerik, a vonatkozó szabályokban előírt formában és feltételekkel.

5 Melyik hatóság illetékes a következőkben?

5.1 öröklési ügyek

Végintézkedés hiányában a közjegyzők jogosultak a hagyaték törvény szerinti öröklésére jogosult felek meghatározására (örökössé nyilvánítás).

Amennyiben bármely érintett fél vitatja az örökösök jogállását, az örökséget alkotó vagyontárgyakat vagy az örökség felosztását, a vitát a vonatkozó jogi eljárás szerint bíróságon rendezik.

5.2 az örökség elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

Főszabály szerint az örökség elfogadásáról vagy visszautasításáról közjegyző előtt kell nyilatkozni. Noha kifejezett elfogadásról szóló nyilatkozatot magánokiratban is lehet tenni, vagyon juttatása esetén, bizonyítás céljából, közjegyzői okirat szükséges. Ez nem érinti a közjegyzői feladatok ellátására felhatalmazott spanyol konzul vagy diplomáciai tisztviselő esetleges közreműködését.

Az elfogadás hallgatóságos is lehet (olyan cselekménnyel, amely szükségszerűen feltételezi az elfogadási hajlandóságot, vagy amelyet az adott személy örökös jogállás nélkül nem hajthatna végre).

Bárki, aki igazolni tudja az örökség elfogadásához vagy visszautasításához fűződő érdekét, utasíthatja a közjegyzőt, hogy értesítse az örökösöt arról, hogy 30 naptári nap áll rendelkezésére az örökség elfogadására vagy visszautasítására.

Amennyiben az örökös visszautasítja az örökséget a hitelezői kárára, a hitelezők petíciót nyújthatnak be a bírósághoz, hogy az hatalmazza fel őket az örökségnek az örökös nevében történő elfogadására, annak érdekében, hogy a tartozás fedezve legyen.

A részleges vagy feltételes elfogadás tilos. Az örökös azonban elfogadhatja az örökséget, a hagyomány nélkül, vagy fordítva.

5.3 a hagyomány elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

Ugyanaz a hatóság, mint az öröklés esetében, a fenti szakasz szerint.

Mindazonáltal a részleges elfogadás tilalma alól kivételt jelent, ha vannak olyan különböző hagyományok, amelyek nem vonják maguk után ellentételezés fizetését annak érdekében, hogy megkapják őket (vagy ha minden hagyomány ilyen ellentételezést von maga után), a hagyományos egyenként elfogadhatja vagy visszautasíthatja őket. A hagyományos ugyanakkor nem teheti, hogy visszautasítja azokat, amelyek ellentételezést vonnak maguk után, és elfogadja az ellentételezés nélkülieket.

5.4 a kötelesrész elfogadását vagy visszautasítását kimondó nyilatkozat átvétele

A kötelesrészt magát nem lehet visszautasítani vagy elfogadni; ahhoz hagyomány vagy örökségi támogatás útján lehet hozzájutni, kivéve, ha meghatározott összegnek vagy vagyontárgynak a hagyaték terhére történő kifizetése érdekében per indul.

A polgári törvénykönyv lehetővé teszi a hagyományos számára, hogy visszautasítsa az örökséget és elfogadja a törvényes örökrész növelt részét (amely a leszármazóknak kötelesrészként járó kétharmad egyik fele).

6 Az öröklés rendezésére vonatkozó, tagállami jog szerinti eljárás rövid leírása, beleértve a hagyaték felszámolását és az eszközök felosztását (indít-e például hivatalból örökösödési eljárást a bíróság vagy más illetékes hatóság)

Ha létezik végrendelet, és a végrendelező megnevezte a végrendeleti végrehajtót, ez utóbbi rendelkezik jogkörrel a temetési költségek és bármely hagyomány kifizetésére, a vagyon állagának megóvására, a végrendelet érvényességének védelmére, valamint annak végrehajtására.

Amennyiben hagyatéki értékbecslőt (*contador-partidor*) jelölnek ki, ez a személy felelős az örökség felosztásáért. A hagyatéki értékbecslőt kijelölheti a végrendelező, az örökösök kölcsönös egyetértéssel, a bírósági titkár (*letrado de la Administración de Justicia*), vagy a hagyaték 50%-át képviselő örökösök és hagyományosok utasítására a közjegyző.

A hagyatéki értékbecslő hiányában, vagy a végrendelező általi felosztás esetén az örökösök maguk között

feloszthatják a hagyatékot, ahogy megfelelőknek tartják.

A gyakorlatban, mind az örökség felosztása, mind a vagyonyjuttatás közjegyző előtt zajlik, bizonyítás és a jogok nyilvántartásba vétele céljából.

Ha nem került hagyatéki értékbecslő kinevezésre, és egy örökös ezt kéri, a felosztást a bíróság is elvégezheti. A bíróság kijelöl egy szakértőt a vagyon értékének felbecslésére, és egy hagyatéki értékbecslőt az örökség felosztására. Kérelem esetén továbbá hagyatéki gondnok kijelöléséről és bíróság által vagyonteltár felvételéről is meg lehet előzetesen állapotodni. A hagyatéki értékbecslő által végzett felosztás (a bíró módosításaival, amennyiben egy örökös ellenzi azt) bejegyzésre kerül a közjegyzői nyilvántartásba.

7 Hogyan és mikor válik valaki örökössé, illetve hagyományossá?

A törvény alapján vagy végintézkedés (*mortis causa*) nyomán örökségre vagy hagyományra jogosult személyek az örökség vagy hagyomány elfogadásával válnak örökösökké vagy hagyományosokká (lásd az 5.2. szakaszt). Az elfogadás joghatása visszamenőlegesen, a végrendelező halálának időpontjától áll fenn.

8 Felelős-e az örökös az elhunyt adósságaiért, és ha igen, milyen feltételek mellett?

Feltétel nélküli vagy a hagyatéki leltározás kedvezményének igénybevétele nélküli elfogadás esetén az örökös felel az összes hagyatéki tartozásért, amelynek kielégítésébe az örökölt vagyonton felül az örökös saját vagyona is bevonható.

Az örökség hagyatéki leltározás kedvezményének igénybevételével történő elfogadása esetén az örökös csak a hagyatéki vagyontárgyak erejéig köteles kielégíteni az adósságokat és egyéb követeléseket.

9 Milyen dokumentumokat és/vagy információkat kell benyújtani rendszerint az ingatlan bejegyzéséhez?

Az örökösi vagy hagyományosi jogállás általában nem eredményezi az ingatlan-nyilvántartásba (*Registro de la Propiedad*) történő bejegyzését a meghatározott ingatlanra vonatkozó jognak, mivel a jogállás nem biztosít dologi jogot egy meghatározott ingatlanra vonatkozóan. Legfeljebb ideiglenes bejegyzést eredményezhet. Az örökösök arányosan részesednek a teljes hagyatékban. A hagyományosok személyes joga annak követelése, hogy az örökösök a rájuk hagyományozott javakat átruházzák rájuk. A jogok tényleges átruházásához az örökség vagy hagyomány elfogadása és a meghatározott vagyontárgy juttatása szükséges. Csak bizonyos esetekben (mint egyedüli örökös, kizárólagos tulajdon, vagy kizárólagos birtokbavételre feljogosított hagyományos esetén) lehetséges a felosztásról és a vagyontárgy átruházásáról történő lemondás.

Ingatlan bejegyzéséhez az örökség elfogadásáról és a vagyontárgy átruházásáról kiállított közjegyzői közokiratra vagy adott esetben a vonatkozó bírósági határozatra van szükség. A közokiratnak tartalmaznia kell, vagy hozzá kell csatolni, az öröklés jogcímét (végrendelet, az örökösök nyilatkozata, amennyiben megengedett: egyezsége), a teljes halotti anyakönyvi kivonatot és az általános végrendeleti nyilvántartás által kiállított igazolást. A vagyónátruházásra vonatkozó örökösödési adót is meg kell fizetni.

9.1 Kötelező vagy megkeresés alapján kötelező-e a hagyatéki gondnok kijelölése? Ha igen, milyen lépéseket kell tenni?

A spanyol jog szerint nem kötelező hagyatéki gondnokot (*administrador*) kijelölni, mindazonáltal az örökség felosztása során bizonyos körülmények között meg lehet állapotodni a hagyatéki gondnok kijelöléséről.

9.2 Ki jogosult végrehajtani az elhunyt végintézkedését és/vagy kezelni a hagyatékot?

Ha a végrendelező a (közös jog szerinti) végrendeletben végrendeleti végrehajtót (*albacea*) nevezett meg, akkor a végrendeleti végrehajtó kezeli a hagyatékot (lásd a 6. részt).

A végrendelező a végrendeletben emellett hagyatéki értékbecslőt is kijelölhet, aki meghatározza a hagyaték

értékét, és felosztja a vagyont.

Általában véve e három személy, a végrendeleti végrehajtó, a hagyatéki értékbecslő és a hagyatéki gondnok jelölhető ki. Mindhárman hagyatékkezelési hatáskörrel rendelkeznek, amelyet a végrendelező vagy a bíró, illetve bizonyos esetekben maguk az örökösök módosíthatnak.

9.3 Mik a gondnok jogai?

A hagyatéki gondnok fő feladatai az alábbiak:

- a hagyatéki képviselője,
- időszakos elszámolások készítése,
- a hagyatéki vagyon állagának megőrzése, valamint egyéb, szükségesnek ítélt vagyonkezelési intézkedések.

10 Milyen dokumentumokat állítanak ki rendszerint a hagyatéki eljárás során vagy azt követően a tagállami jog szerint a kedvezményezettek jogállásának és jogainak bizonyítására? Rendelkeznek ezek bizonyító erővel?

Az örökösök végrendelet nélküli nyilatkozata egy közjegyzői okirat, amely bizonyítja a törvényes örökösök jogállását és a vonatkozó részüket az örökségből.

Az elfogadásról és felosztásról (valamint adott esetben a hagyományok átruházásáról) szóló közjegyző előtt az érintett felek megállapodása alapján készített közokirat a hagyatéki konkrét vagyontárgyainak tulajdonjogáról rendelkezik.

Az öröklési eljárás bíróság előtti lefolytatása esetén a felosztásról (és adott esetben bármilyen vitás kérdés rendezéséről) szóló határozat megfelelő jogcímet biztosít, és a törvényi előírásoknak megfelelően közjegyző előtt kell írásba foglalni.

Ez a webhely az [Európa Önökért](#) portál része.

Örömmel vesszük [visszajelzését](#) arról, hogy hasznosnak találta-e az oldalon szereplő információkat.

Last update: 26/12/2024

Ennek a lapnak a különböző nyelvi változatait az Európai Igazságügyi Hálózat tagállami kapcsolattartói tartják fenn. Az Európai Bizottság szolgálata készíti el a fordításokat a többi nyelvre. Előfordulhat, hogy az eredeti dokumentumon az illetékes tagállami hatóság által végzett változtatásokat a fordítások még nem tükrözik. Sem az Európai Igazságügyi Hálózat, sem a Bizottság nem vállal semmilyen felelősséget, illetve kötelezettséget az e dokumentumban közzétett vagy hivatkozott információk és adatok tekintetében. Az ezen oldalért felelős tagállam szerzői jogi szabályait a Jogi nyilatkozatban tekintheti meg.